

بسمه تعالی

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی استان بهمان

معاونت آموزشی دانشگاه

مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی

طرح درس تئوری / عملی تشریح سر و گردن

همکار محترم گروه علوم تشریح

از آنجایی که فرآیند یاددهی - یادگیری پروسه ای است که رسیدن به اهداف آن بدون برنامه ریزی امکان پذیر نیست، لذا تدوین طرح درس در آغاز فرآیند آموزش (به عنوان نقشه و راهنمای تدریس برای مدرسین و دانشجویان)، ضروری بوده و به عنوان یکی از ابزارهای اصلی فعالیت آموزشی مدرسین مطرح می باشد. لذا خواهشمند است مدرسین محترم در تکمیل طرح درس نهایت دقت را مبذول فرمایند.

مشخصات درس و مدرس (تکمیل همه ی موارد این بند ضروری می باشد)

- عنوان درس : تشریح سر و گردن
- نام و نام خانوادگی مدرسین: دکتر زهرا غلامی محمودیان ، دکتر مهدی رضانی
- نام و نام خانوادگی مسئول درس: آقای دکتر مهدی رضانی
- نام و نام خانوادگی مدیر گروه: خانم دکتر مریم بهمن زاده
- نوع و میزان واحد به تفکیک: نظری ۱/۲. واحد ، عملی ۰/۵ واحد
- رشته و مقطع تحصیلی دانشجوی: دکترای حرفه ای پزشکی
- نیمسال تحصیلی: نیمسال تحصیلی اول دوم
- مکان آموزش : دانشکده پزشکی

جلسه	سرفصل (عنوان)	اهداف رفتاری ^۱ در پایان هر جلسه دانشجویان باید قادر باشند	حیطه یادگیری ^۲	روش تدریس ^۳	مدت زمان	وسایل کمک آموزشی	روش ارزشیابی ^۴
۱	بررسی و تکامل پیشین روده حلقی، کمانها- شکافها و بن بستهای حلقی	۱- نحوه تشکیل و تکامل روده حلقی را توضیح دهد. ۲- نحوه تشکیل و تکامل کمان های حلقی را توضیح دهد. ۳- نحوه تشکیل و تکامل شکاف های حلقی را توضیح دهد. ۴- نحوه تشکیل و تکامل بن بست های حلقی را توضیح دهد. ۵- آبشار ژنی که در این فرایند بیان می شود را با نمودار نشان دهد. ۶- بیماری و نقص هایی که در صورت عدم بیان ژن ایجاد می شود را ارزیابی کند.	شناختی	سخنرانی ، بحث ، گروهی، ترسیم شکل و نمایش اسلاید	۹۰ دقیقه	پاورپوینت ،وایت برد، جستجو در سایتهای مختلف که در زمینه آناتومی فعال هستند. اطلسهای آناتومی برای فهم بهتر	۱- حضور و غیاب دانشجو-۲- شرکت فعال دانشجو در پرسش و پاسخ کلاسی و توانایی پاسخگویی شرکت در کوئیز کلاسی
۲	بررسی تکامل سر و صورت و ناهنجاریهای جنینی در این ناحیه	۱- نحوه تشکیل و تکامل ناحیه سر و صورت را توضیح دهد. ۲- آبشار ژنی که در این فرایند بیان می شود را با نمودار نشان دهد. ۳- بیماری و ناهنجاری هایی که در صورت عدم بیان ژن ایجاد می شود را ارزیابی کند.	شناختی	سخنرانی ، بحث ، گروهی، ترسیم شکل و نمایش اسلاید	۹۰ دقیقه	پاورپوینت ،وایت برد، جستجو در سایتهای مختلف که در زمینه آناتومی فعال هستند. اطلسهای آناتومی برای فهم بهتر	۱- حضور و غیاب دانشجو-۲- شرکت فعال دانشجو در پرسش و پاسخ کلاسی و توانایی پاسخگویی شرکت در کوئیز کلاسی

^۱ بمنظور نگارش اهداف رفتاری باید از افعالی استفاده شود که عینی و قابل اندازه گیری باشد. به عنوان مثال در حیطه knowledge از افعالی مانند نام ببرد، توضیح دهد، مقایسه کند، تحلیل کند، برآورد کند و... در حیطه Attitude از افعالی مانند اعتقاد پیدا کند، بتواند متقاعد کند، همکاری نماید، تبلیغ کند و... و در حیطه Psychomotor از افعالی مانند بتواند تقلید کند، انجام دهد و... استفاده می شود.

^۲ با توجه به هدف آموزشی حیطه یادگیری در سطح knowledge, attitude, psychomotor مشخص می شود.

^۳ روش تدریس متناسب با هدف آموزشی مانند سخنرانی، بحث گروهی، ایفای نقش، PBL و... انتخاب شود

^۴ در هر جلسه در صورت وجود ارزشیابی، نحوه انجام آن مشخص شود. مثل پرسش و پاسخ، کوئیز (MCQ یا تشریحی) و...

۳	آشنایی با بخشهای مختلف استخوان های فرونتال، اتموئید و اکسیپیتال	<p>۱- چگونگی درجاگذاری استخوان های فرونتال، اتموئید و اکسیپیتال را نشان دهد.</p> <p>۲- سوچورهای کروئال و ساژیتال را تمیز دهد.</p> <p>۳- مشخصه های هریک از استخوان های فرونتال، اتموئید و اکسیپیتال را تمیز دهد.</p> <p>۴- انواع شکستگی های مربوط به استخوان های فرونتال، اتموئید و اکسیپیتال را طبقه بندی و ارزیابی کند.</p>	شناختی	سخنرانی ، بحث گروهی، ترسیم شکل و نمایش اسلاید	۹۰ دقیقه	پاورپوینت ،وایت برد، جستجو در سایتهای مختلف که در زمینه آناتومی فعال هستند. اطلسهای آناتومی برای فهم بهتر	۱- حضور و غیاب دانشجویان شرکت فعال دانشجویان پرسش و پاسخ کلاسی و توانایی پاسخگویی شرکت در کوئیز کلاسی
۴	آشنایی با بخشهای مختلف استخوان های اسفنوئید و تمپورال	<p>۱- چگونگی درجاگذاری استخوان های اسفنوئید و تمپورال را نشان دهد.</p> <p>۲- سوچورها را تمیز دهد.</p> <p>۳- مشخصه های هریک از استخوان های اسفنوئید و تمپورال را تمیز دهد.</p> <p>۴- انواع شکستگی های مربوط به استخوان های اسفنوئید و تمپورال را طبقه بندی و ارزیابی کند.</p>	شناختی	سخنرانی ، بحث گروهی، ترسیم شکل و نمایش اسلاید	۹۰ دقیقه	پاورپوینت ،وایت برد، جستجو در سایتهای مختلف که در زمینه آناتومی فعال هستند. اطلسهای آناتومی برای فهم بهتر	۱- حضور و غیاب دانشجویان شرکت فعال دانشجویان پرسش و پاسخ کلاسی و توانایی پاسخگویی شرکت در کوئیز کلاسی
۵	آشنایی با بخشهای مختلف استخوان های تمپورال (ادامه)، مندیبل و پاریتال	<p>۱- چگونگی درجاگذاری استخوان های تمپورال، مندیبل و پرییتال را نشان دهد.</p> <p>۲- سوچورها را تمیز دهد.</p> <p>۳- مشخصه های هریک از استخوان های تمپورال، مندیبل و پرییتال را تمیز دهد.</p> <p>۴- انواع شکستگی های مربوط به استخوان های تمپورال، مندیبل و پرییتال را طبقه بندی و ارزیابی کند.</p>	شناختی	سخنرانی ، بحث گروهی، ترسیم شکل و نمایش اسلاید	۹۰ دقیقه	پاورپوینت ،وایت برد، جستجو در سایتهای مختلف که در زمینه آناتومی فعال هستند. اطلسهای آناتومی	۱- حضور و غیاب دانشجویان شرکت فعال دانشجویان پرسش و پاسخ کلاسی و توانایی پاسخگویی شرکت در کوئیز کلاسی

	<p>۶</p> <p>آشنایی با بخشهای مختلف استخوانهای صورت شامل: nasal, lacrimal, maxilla, Palatine, Inf..vomer nasal concha, و آشنایی با تغییرات استخوان فک تحتانی در سالمندان</p>	<p>۱- چگونگی درجاگذاری استخوان های صورت شامل: nasal, lacrimal, vomer , Inf Palatine,maxilla</p> <p>nasal concha, را نشان دهد.</p> <p>۲- سوچور ها را تمیز دهد.</p> <p>۳- مشخصه های هریک از استخوان های صورت شامل: nasal, lacrimal, maxilla, Inf. Palatine, vomer</p> <p>nasal concha, را تمیز دهد.</p> <p>۴- انواع شکستگی های مربوط به استخوان های صورت شامل: nasal, lacrimal, maxilla, Inf. Palatine, vomer</p> <p>nasal concha, را طبقه بندی و ارزیابی کند.</p> <p>۵- با افزایش سن تغییرات استخوان مندیبل را ارزیابی کند.</p>	<p>شناختی</p>	<p>۹۰ دقیقه</p>	<p>پاورپوینت ،واپت برد، جستجو در سایت های مختلف که در زمینه آناتومی فعال هستند. اطلسهای آناتومی برای فهم بهتر</p>	<p>در کوئیز کلاسی</p> <p>۱- حضور و غیاب دانشجویان -۲- شرکت فعال دانشجویان پرسش و پاسخ کلاسی و آمادگی و توانایی پاسخگویی شرکت در کوئیز کلاسی</p>
	<p>۷</p> <p>جمعیه ی نوزاد، شکستگی های جمجمه، سینوس های پارانازال و نکات بالینی</p>	<p>۱- چگونگی ویژگی های جمجمه نوزاد را نشان دهد.</p> <p>۲- فونتanel های قدامی و خلفی را تمیز دهد.</p> <p>۳- مشخصه های هریک از سینوس های پارانازال را تمیز دهد.</p> <p>۴- انواع شکستگی های مربوط به جمجمه و نکات بالینی آن را طبقه بندی و ارزیابی کند.</p>	<p>شناختی</p>	<p>۹۰ دقیقه</p>	<p>پاورپوینت ،واپت برد، جستجو در سایت های مختلف که در زمینه آناتومی فعال هستند. اطلسهای آناتومی برای فهم بهتر</p>	<p>۱- حضور و غیاب دانشجویان -۲- شرکت فعال دانشجویان پرسش و پاسخ کلاسی و آمادگی و توانایی پاسخگویی شرکت در کوئیز کلاسی</p>

۸	اسکالپ و عضلات صورت ، خون رسانی و عصب رسانی ناحیه صورت	۱- لایه های اسکالپ را توضیح دهد. ۲- شریان های مسئول خونرسانی اسکالپ را تمیز دهد. ۳- اعصاب ناحیه اسکالپ را بیان کند. ۴- اتصالات عضلات ناحیه صورت را توضیح دهد. ۵- اعصابی که وارد صورت می شوند را به شاخه های حسی و حرکتی طبقه بندی کند.	شناختی	سخنرانی ، بحث گروهی، ترسیم شکل و نمایش اسلاید	۹۰ دقیقه	پاورپوینت ،وایت برد، جستجو در سایتهای مختلف که در زمینه آناتومی فعال هستند. اطلسهای آناتومی برای فهم بهتر	۱- حضور و غیاب دانشجویان-۲ شرکت فعال دانشجویان پرسش و پاسخ کلاسی و توانایی پاسخگویی شرکت کلاسی
۹	خون رسانی و عصب رسانی ناحیه پاروتید حفره تمپورال و محتویات تشریحی آن	۱- آناتومی غده پاروتید، محتویات و مجاورت های آن را توضیح دهد. ۲- شریان های مسئول خونرسانی ناحیه پاروتید را تمیز دهد. ۳- اعصاب ناحیه پاروتید را بیان کند. ۴- حدود ناحیه تمپورال را توضیح دهد. ۵- اتصالات عضله و فاسیای تمپورالیس را توضیح دهد. ۶- اعصابی که وارد ناحیه تمپورال می شوند را به شاخه های حسی و حرکتی طبقه بندی کند.	شناختی	سخنرانی ، بحث گروهی، ترسیم شکل و نمایش اسلاید	۹۰ دقیقه	پاورپوینت ،وایت برد، جستجو در سایتهای مختلف که در زمینه آناتومی فعال هستند. اطلسهای آناتومی برای فهم بهتر	۱- حضور و غیاب دانشجویان-۲ شرکت فعال دانشجویان پرسش و پاسخ کلاسی و توانایی پاسخگویی شرکت کلاسی
۱۰	حفره اینفرا تمپورال و محتویات تشریحی آن، مفصل تمپورومندیبولار	۱- حدود حفره اینفرا تمپورال را توضیح دهد. ۲- شاخه های شریان ماگزیلاری را تمیز دهد. ۳- شاخه های عصب ماگزیلاری و مندیبولار را تفکیک کند. ۴- اتصالات عضلات تریگوئید داخلی و خارجی را توضیح دهد. ۵- عملکرد عضلات تریگوئید داخلی و خارجی را با هم مقایسه کند.	شناختی	سخنرانی ، بحث گروهی، ترسیم شکل و نمایش اسلاید	۹۰ دقیقه	پاورپوینت ،وایت برد، جستجو در سایتهای مختلف که در زمینه آناتومی فعال هستند. اطلسهای آناتومی	۱- حضور و غیاب دانشجویان-۲ شرکت فعال دانشجویان پرسش و پاسخ کلاسی و توانایی پاسخگویی شرکت کلاسی

					۶- اعصاب ناحیه اینفرا تمپورال را به شاخه های حسی و حرکتی طبقه بندی کند.	
۱۱	حفره تریگوپالاتین و محتویات تشریحی آن	۱- حدود حفره تریگوپالاتین را توضیح دهد.. ۲- شاخه های قسمت سوم شریان ماگزیلاری را تمیز دهد. ۳- شاخه های عصب ماگزیلاری که در حفره ترگوپالاتین جدا می شود را تفکیک کند. ۴- فورامن هایی که به حفره تریگوپالاتین باز می شود را توضیح دهد. ۵- عروق و اعصابی که از هر فورامن عبور می کند را ارزیابی کند.	سخنرانی ، بحث ، گروهی، ترسیم شکل و نمایش اسلاید	۹۰ دقیقه	پاورپوینت ،وایت برد، جستجو در سایت های مختلف که در زمینه آناتومی فعال هستند. اطلس های آناتومی برای فهم بهتر	۱- حضور و غیاب دانشجویان-۲ شرکت فعال دانشجویان پرسش و پاسخ کلاسی و توانایی پاسخگویی شرکت در کونیز کلاسی
۱۲	پوست، فاشیای سطحی و فاشیای عمقی، مثلث قدامی گردن (محدوده)، عضلات و عناصر عروقی عصبی)	۱- حدود ناحیه گردن را توضیح دهد. ۲- فاسیای سطحی و عمقی ناحیه گردن را تمیز دهد. ۳- فضاهایی که در ناحیه گردن ایجاد می شود را تفکیک کند. ۴- اتصالات عضلات ناحیه گردن را توضیح دهد. ۵- مثلث های گردن را تفکیک کند. ۶- عناصر تشریحی هر مثلث را مقایسه کند. ۷- عروق و اعصابی که از گردن عبور می کند را ارزیابی کند.	سخنرانی ، بحث ، گروهی، ترسیم شکل و نمایش اسلاید	۹۰ دقیقه	پاورپوینت ،وایت برد، جستجو در سایت های مختلف که در زمینه آناتومی فعال هستند. اطلس های آناتومی برای فهم بهتر	۱- حضور و غیاب دانشجویان-۲ شرکت فعال دانشجویان پرسش و پاسخ کلاسی و توانایی پاسخگویی شرکت در کونیز کلاسی
۱۳	SCM و محتویات غلاف کاروتید، شبکه سرویکال و سمپاتیک گردنی	۱- حدود ناحیه SCM را توضیح دهد. ۲- اتصالات عضله SCM را توضیح دهد.. ۳- محتویات غلاف کاروتید را تفکیک کند. ۴- طرز تشکیل شبکه سرویکال را با رسم شکل نشان دهد.	سخنرانی ، بحث ، گروهی، ترسیم شکل و نمایش اسلاید	۹۰ دقیقه	پاورپوینت ،وایت برد، جستجو در سایت های مختلف که در زمینه آناتومی	۱- حضور و غیاب دانشجویان-۲ شرکت فعال دانشجویان پرسش و پاسخ کلاسی و توانایی

				شناختی	۵- شاخه های سطحی و عمقی شبکه سرویکال و سمپاتیک گردنی را تفکیک کند. ۶- موقعیت قرارگیری شبکه سرویکال و سمپاتیک گردنی را ارزیابی کند.		
پاسخگویی شرکت ۳- در کوئیز کلاسی	فعال هستند. اطلسهای آناتومی برای فهم بهتر						
۱- حضور و غیاب دانشجویان شرکت فعال دانشجویان پرسش و پاسخ توانایی پاسخگویی شرکت ۳- در کوئیز کلاسی	پاورپوینت، وایت برد، جستجو در سایتهای مختلف که در زمینه آناتومی فعال هستند. اطلسهای آناتومی برای فهم بهتر	۹۰ دقیقه	سخنرانی، بحث گروهی، ترسیم شکل و نمایش اسلاید	شناختی	۱- حدود مثلث خلفی گردن را توضیح دهد. ۲- عنصر تشریحی که در سقف و کف مثلث قرار دارند را توضیح دهد. ۳- شاخه های شریان سابکلوین را تفکیک کند. ۴- اتصالات عضلاتی که در مثلث خلفی شرکت دارند را توضیح دهد. ۵- مجاورت عناصر تشریحی را در مثلث خلفی گردن ارزیابی کند.	۱۴	مثلث خلفی گردن (محدوده، عضلات و عناصر عروقی عصبی)
۱- کوئیز پرسش و پاسخ حضور و غیاب دانشجویان	مولاژ و کاداور	۱۲۰ دقیقه	سخنرانی و بحث گروهی و نمایش در سالن مولاژ و تشریح	شناختی	تمام ساختارهای آناتومیکی استخوان های فرونتال، اتموئید و اکسیپیتال را بر روی مولاژ و کاداور نشان داده و تفکیک کند.	۱	آناتومی عملی استخوان های فرونتال، اتموئید و اکسیپیتال
۱- کوئیز پرسش و پاسخ حضور و غیاب دانشجویان	مولاژ و کاداور	۱۲۰ دقیقه	سخنرانی و بحث گروهی و نمایش در سالن مولاژ و تشریح	شناختی	تمام ساختارهای آناتومیکی استخوان های اسفنوئید و تمپورال را بر روی مولاژ و کاداور نشان داده و تفکیک کند.	۲	آناتومی عملی استخوان های اسفنوئید و تمپورال
۱- کوئیز پرسش و پاسخ حضور و غیاب دانشجویان	مولاژ و کاداور	۱۲۰ دقیقه	سخنرانی و بحث گروهی و نمایش در سالن مولاژ و تشریح	شناختی	دانشجو بتواند تمام ساختارهای آناتومیکی استخوان های تمپورال (ادامه)، مندیبل و پرییتال را بر روی مولاژ و کاداور نشان داده و تفکیک کند.	۳	آناتومی عملی استخوان های تمپورال (ادامه)، مندیبل و پارییتال

۴	آناتومی عملی استخوانهای صورت شامل: nasal, lacrimal, maxilla vomer Palatine Inf. nasal concha,	دانشجو بتواند تمام ساختارهای آناتومیکی استخوان های صورت را بر روی مولاژ و کاداور نشان داده و تفکیک کند.	شناختی	سخنرانی و بحث گروهی و نمایش در سالن مولاژ و تشریح	۱۲۰ دقیقه	مولاژ و کاداور	۱-کوئیز ۲-پرسش و پاسخ ۳-حضور و غیاب دانشجو
۵	آناتومی عملی اسکالپ و عضلات صورت آناتومی عملی خون رسانی و عصب رسانی ناحیه صورت، ناحیه پاروتید آناتومی عملی حفره تمپورال و محتویات تشریحی آن،	دانشجو بتواند تمام ساختارهای آناتومیکی ناحیه اسکالپ، عضلات صورت، ناحیه پاروتید و حفره تمپورال را بر روی مولاژ و کاداور نشان داده و تفکیک کند.	شناختی	سخنرانی و بحث گروهی و نمایش در سالن مولاژ و تشریح	۱۲۰ دقیقه	مولاژ و کاداور	۱-کوئیز ۲-پرسش و پاسخ ۳-حضور و غیاب دانشجو
۶	آناتومی عملی حفره اینفرا تمپورال و محتویات تشریحی آن آناتومی عملی مفصل تمپورومندیبولار آناتومی عملی حفره تریگوپالاتین و محتویات تشریحی آن	دانشجو بتواند تمام ساختارهای آناتومیکی حفره اینفرا تمپورال، حفره تریگوپالاتین و مفصل تمپورومندیبولار را بر روی مولاژ و کاداور نشان داده و تفکیک کند.	شناختی	سخنرانی و بحث گروهی و نمایش در سالن مولاژ و تشریح	۱۲۰ دقیقه	مولاژ و کاداور	۱-کوئیز ۲-پرسش و پاسخ ۳-حضور و غیاب دانشجو
۷	آناتومی عملی پوست، فاشیای سطحی و فاشیای عمقی	دانشجو بتواند تمام ساختارهای آناتومیکی مثلث قدامی گردن، فاشیای سطحی و عمقی ناحیه گردن را بر روی مولاژ و کاداور نشان داده و تفکیک کند.	شناختی	سخنرانی و بحث گروهی و نمایش در سالن	۱۲۰ دقیقه	مولاژ و کاداور	۱-کوئیز ۲-پرسش و پاسخ

۳- حضور و غیاب دانشجو			مولاژ و تشریح			آناتومی عملی مثلث قدامی گردن (محدوده، عضلات و عناصر عروقی عصبی)	
۱- کوئیز ۲- پرسش و پاسخ ۳- حضور و غیاب دانشجو	مولاژ و کاداور	۱۲۰ دقیقه	سخنرانی و بحث گروهی و نمایش در سالن مولاژ و تشریح	شناختی	دانشجو بتواند تمام ساختارهای آناتومیکی مثلث خلفی گردن را بر روی مولاژ و کاداور نشان داده و تفکیک کند.	آناتومی عملی مثلث خلفی گردن (محدوده، عضلات و عناصر عروقی عصبی)	۸

شیوه نمره دهی

میزان امتیاز از کل	ابزار ارزشیابی ^۵	نوع ارزشیابی
۱۰ درصد نمره	پاسخ دادن به سوالات تشریحی	کوئیز
۲۰ درصد نمره	نحوه ارائه، تسلط به موضوع- پاسخ به سوالات دانشجویان	ارائه پروژه
۲۵ درصد نمره	پاسخ دادن به سوالات کتبی چهارگزینه ای و تشریحی و کوتاه پاسخ	امتحان میان ترم
۴۰ درصد نمره	پاسخ دادن به سوالات کتبی چهارگزینه ای و تشریحی و کوتاه پاسخ	امتحان پایان ترم
۵ درصد نمره	فعالیت در کلاس، پاسخ دادن به سوالات مدرس-علاقه مندی به موضوع و پیگیری بحث و سوالات	سایر موارد
۱۰۰		مجموع

منابع:

1. Gray's Anatomy for Students: Chapter of Head & Neck by: Richard L. Drake, A. Wayne Vogl, Adam W.M. Mitchel (preferably the latest edition)
2. Atlas of human anatomy. Frank H. Netter
3. Clinical Anatomy for Medical Students- Snell
4. Gray's Anatomy
5. Clinically Oriented Anatomy- Moor

^۵ ابزار ارزشیابی می تواند مواردی مانند آزمون تشریحی، سوالات کوتاه پاسخ، سوالات کامل کردنی، MCQs، پروژه، آسکی و... باشد.